

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

Prooemium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

INSTITUTIONUM
JURIS CANONICI
LIBER PRIMUS INCIPIT.

Jo. Paulus Lancelottus J. C. Perusinus, Juris Pontificii
Candidatis, S.

PROOEMIUM.

Libros Juris Pontificii diligenter intuentibus facile apparebit, eos ad quandam imitationem illorum, qui in jure Civili extant, fuisse conscriptos, atq; digestos. Nam ut illi Romani Imperatoris, sic hi Romani Pontificis auctoritate potissimum nituntur: ac velut illi Romanorum Imperatorum constitutionibus, Senatus, aliorumq; magistratum placitis, & Jurisconsultorum responsis constant, sic in hoc Pontificum iidem Romanorum sanctiones, sacrorum Conciliorum decreta, & sanctissimorum virorum haud dissimili ordine congesta sententia conspiciuntur: quae omnia tam pari postmodum studio posteritas amplexa est, & tam eodem stylo interpretata, ut inter bonas artes nulle prorsus sint, quae tanta similitudine sese invicem contingant. Non parva hinc nos interdum cepit admiratio, quamnam ratione contigerit, ut veluti Imperatorio nomine Caesarei Juris in certos libros redacta sunt elementa, non ita etiam ad usum studiosae juventutis ad Jus Canonicum ab ipsis Pontificibus composita Institutiones reperiantur, cum id, si, ut quidem nunc est, contem-

):(3

plerumque, aedificii cuiusdam referat speciem, januis atque omni
 propemodum aditu carentis, & una hac tantum dissimili-
 tudine à jure Civili sejungatur. Accedit, quòd, cum nemo sit
 mortalium qui gloriae cupidine non tangatur, hoc non sine
 magna sua laude facturi videbantur. Sed Veteribus qui-
 dem facile id ignosci poterit, in jaciendis & struendis hujus
 Juris fundamentis videlicet occupatis, & quasi materia de-
 fectu impeditis: at Recentioribus, ejus facultatis tractati-
 bus ad justum corpus excrescentibus, Institutiones inde di-
 cere, & quasi de rudi marmore statuæ cuiusdam effigiem du-
 cere non difficile fuisset: & quæ nostrorum est felicitas tem-
 porum, non modo in ea re illustrium virorum opera uti, vi-
 rum etiam per se id prestare nonnulli potuissent. Sed &
 horum quidem vitæ brevitate, quidam multiplicium bellor-
 sum, bellorumque tam civilium, quam externorum proce-
 lis facile excusari possunt. Quis enim in sacri Apostolatus
 fastigio universæ Ecclesiæ presidens, atque orbem ipsum prin-
 cipum discordiis fluctuantem, bellorumque incendiis astuan-
 tem circumspiciens, ad otium literarium variè agitatam a-
 nimum facile possit appellere? Sed hoc nos parum aliquando
 perpendisse videri possumus: nam cum in aula Romana dif-
 ficilimis temporibus degeremus, de Institutionibus juris Cano-
 nici Pontificio nomine conscribendi, Justiniani Imperatoris
 exemplo, ipsi Romano Pontifici suggestimus: & quæcumque
 nunc forte opportunè, de his tamen conscribendis ab eodem ma-
 datum accepimus, & quantum in nobis fuit, etiam exple-
 mus: siquidem intermisso superioribus annis prælegendi ac
 patre-

patrocinandi munere, impensè operam dedimus, ut per nos huiusmodi Institutiones componerentur, quæ, ut Pontificio nomine exirent, non indignè iudicarentur: quòd quidem ex sententia nobis celsissimè, ita locupletissimum summorum virorum probavit testimonium, ut illa jamjam de manu Pontificis in manus vestras ventura crederentur. Sed usq; adeò postmodum, cum Romæ ob eam unam rem diu fuisset, supremæ manus impositio differebatur, ut qui gravissimis, ac multiplicibus undiq; ad sedem Apostolicam confluentibus negociis admodum summum Pontificem, & natura ipsa (ut agebant) valde cunctatorem, distentum fuisse ignoraverit, magnam illo tempore in curia rerum harum incuriam, fuisse facile suspicari potuerit. Itaq; diutius sustinere non valentes in patriam concessimus, Pontifex paulò mox in facta. Sed hæc commentariolo sufficiat nos aliquando fuisse complexos. Ergo si cui fortè audentiores visi fuimus, qui tantam rem aggredi tam imbecilli ausi fuerimus, maximis auctoribus, atq; adeò mandato ipso Pontificio hanc temeritatis culpam redimere possumus: vel certè id non impunè tulimus, qui ob eam rem magnos labores, & impensas, atq; invidorum obrectationes, nescio an dicam, frustra subierimus, utinam non amplius subituri. Sed hæc omnia æquissimo feremus animo, si, quod vehementer semper optavimus, nostra hæc ejusmodi sit scriptio, quæ studiis vestris commoda videri possit: quòd sanè his temporibus futurum non desperamus, quibus ut nonnullos fortè sacrosancti Pontificii juris ignoratione in errores aliquos, atq; hereses facilius prolabi

potuisse, ita nunc expeditiore quadam, ejus tractatione non tam facile juvenum hoc jure imbutos animos aberraturus verisimiliter existimare debemus. Unde quamvis non illidem, quibus inchoatus fuit auspiciis, liber hic noster in lucem prodeat, in communi saltem periculo non fuissent occasos, sed quoquo modo tulisse operam, jurabit. Accipite igitur privati quidem hominis, Pontificio tamen mandato ad jus Canonicum & scriptas, & castigatas Institutiones. Cumq; eis nihil sit comprehensum, quod (ni fallimur) sacris Canonibus penitus non consentiat, ita existimate, si de Pontificis manu eas accepissetis, fuisse id perinde futurum, ac si vobis vasis aureis, ac longè splendidissimis mensis fuissent fercula subministrata: nunc cum de manu nostra, ac si siccilibus illa quidem, atq; exoticis, in sapore tamen nullam fore differentiam.

DE

